

Sygn. akt I CSK 1803/22

POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa Bank spółki akcyjnej w W.

przeciwko M. S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 czerwca 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 2 marca 2021 r., sygn. akt II Ca 701/20,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 2700 (dwa tysiące siedemset) zł.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 czerwca 2020 r. Sąd Rejonowy w Opolu Lubelskim zasądził od pozwanego M. S. na rzecz strony powodowej Bank S.A. w W. kwotę 67.434,85 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Apelacja pozwanego została oddalona wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 2 marca 2021 r. Pozwany wniósł skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolę „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Skarżący podniósł, że występujące w tej sprawie istotne zagadnienie prawne dotyczy kwestii, czy w świetle art. 381 k.p.c. dopuszczalne jest powoływanie przed sądem drugiej instancji nowych faktów i dowodów, w sytuacji, w której strona mogła je przedstawić w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, przepisy dotyczące postępowania przed sądem pierwszej instancji statuują rygory związane z niepowoływaniem twierdzeń i dowodów (art. 205³ § 2 k.p.c.) a sąd pierwszej instancji zastrzega te rygory wobec strony.

W nawiązaniu do tak sformułowanej przyczyny kasacyjnej należy przypomnieć, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej przyczyni się do rozwoju prawa i orzecznictwa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy przedstawianiu przez sąd powszechny zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy; przedstawić pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości,

wykazać zasadność preferowanego sposobu jego rozstrzygnięcia, a także wadliwość rozwiązania przez Sąd drugiej instancji postawionego problemu prawnego w sposób rzutujący na wynik sprawy.

Zasygnalizowana przez skarżącego kwestia, a także sposób jej przedstawienia przez skarżącego, nie spełniają przytoczonych wymagań. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wyjaśniono już, jak należy wyklądać i stosować normę procesową zawartą w art. 381 k.p.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2000 r., III CKN 797/00, niepubl., z dnia 1 września 2010 r., II UK 77/10, OSNP 2012, nr 1-2, poz. 16. i z dnia 23 marca 2018 r., II CSK 321/17, niepubl.). Art. 381 k.p.c., zgodnie z którym sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikała później, określając przesłanki, od których zależy możliwość pominięcia przez sąd drugiej instancji tzw. nowości, wskazuje, że zasadą jest dopuszczalność powoływania nowych faktów i dowodów. W świetle tego przepisu sąd drugiej instancji jest zobowiązany na wniosek strony materiał procesowy uzupełnić, jeżeli jest to konieczne do rozstrzygnięcia sprawy, lecz równocześnie jest uprawniony (a nie zobowiązany) do pominięcia nowych faktów i dowodów zgłoszonych dopiero w postępowaniu apelacyjnym, gdy zachodzą przesłanki określone wymienionym przepisem (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2000 r., III CKN 797/00, niepubl., z dnia 1 września 2010 r., II UK 77/10, OSNP 2012, nr 1-2, poz. 16. i z dnia 23 marca 2018 r., II CSK 321/17, niepubl.). Sąd Najwyższy przyjął także, że niezgodne z art. 381 k.p.c. dopuszczenie przez sąd spóźnionego dowodu nie może stanowić skutecznego zarzutu skargi kasacyjnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2019 r., II CSK 353/18, OSNC 2020, Nr 6, poz. 51 oraz z dnia 23 października 2020 r., I CSK 684/18, OSNC 2021, nr 5, poz. 37). Wyjaśnił, że art. 381 k.p.c. wchodzi w skład zespołu przepisów realizujących zasadę koncentracji materiału procesowego, rozwijających kierunkową regułę, zgodnie z którą strony i uczestnicy postępowania obowiązani są przytaczać fakty i dowody bez zwłoki, aby postępowanie mogło być przeprowadzone sprawnie i szybko (art. 6 § 2 k.p.c.). Jeżeli spóźniony dowód został już przeprowadzony, dążenie do korekty takiego uchybienia w postępowaniu

kasacyjnym przez wyeliminowanie z materiału procesowego wyników przeprowadzonego już dowodu, powodowałoby ograniczenie dostępnego sądom *meriti* materiału procesowego ze szkodą dla dążenia do wydania prawidłowego wyroku, nie służąc zarazem ochronie innych istotnych wartości w postaci szybkości i sprawności postępowania. Należy przy tym wskazać, że przepis art. 381 k.p.c. nie został zmieniony na podstawie ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego raz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469 ze zm.). Uzasadniając przedstawione we wniosku zagadnienie prawne, skarżący powołał się na art. 205³ § 2 k.p.c. dodany tą ustawą, jednak podstawą skargi uczynił wyłącznie zarzut naruszenia art. 381 k.p.c., co – mając na względzie określone w art. 398¹³ § 1 k.p.c. granice kognicji Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym – wyłącza możliwość przyjęcia, że zagadnienie prawne dotyczące wykładni przepisu, którego zarzutu naruszenia w skardze nie podniesiono, może mieć znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art.391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z przepisami § 2 pkt 6 oraz § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265).

[SOP]

r.g.